

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พัฒนาการของการผลิตและการค้ายางพาราในภาคใต้ของไทย พ.ศ. 2488-2516
ชื่อนักศึกษา	นางสาวนันทา แก้วสุวรรณ
สาขาวิชา	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ภาควิชา	ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา	2537

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการของการผลิตและการค้ายางพาราในภาคใต้ของไทยระหว่างพ.ศ. 2488-2516 อันเป็นช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาวะการผลิตและการค้าของโลก เนื่องจากแรงผลักดันของสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสงครามเกาหลีและความขัดแย้งระหว่างประเทศค่ายโลกเสรีและค่ายคอมมิวนิสต์ซึ่งกลายมาเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการกำหนดราคาและปริมาณความต้องการยางในตลาดโลก ปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลให้การเพาะปลูกและการผลิตยางพาราของประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องตลอด 2-3 ทศวรรษหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และทำให้ยางพารานับว่ามีบทบาทต่อฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในบริเวณภาคใต้ซึ่งเป็นเขตที่มีการปลูกยางพารามากที่สุดของประเทศที่สำคัญที่สุดคือการขยายตัวของเศรษฐกิจยางพาราในช่วงนี้ได้ส่งผลให้ยางพาราเข้ามามีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทางภาคใต้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

เนื่องจากยางพาราเริ่มเปลี่ยนจากการเป็นพืชเศรษฐกิจที่ประชาชนปลูกเสริมไปกับการผลิตหลักคือการปลูกข้าวมาเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้หลักให้แก่ครอบครัวและยางพาราได้ทำหน้าที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่ดึงประชากรทางภาคใต้ของไทยออกจากเศรษฐกิจแบบยังชีพ (subsistent economy) เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจการค้า (cash economy) ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในช่วงที่ทำการศึกษานี้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่ายางพาราจะมีความสำคัญมากขึ้นแต่จะเห็นได้ว่ารัฐบาลในช่วงนั้นยังไม่ได้มีการวางนโยบายระยะยาวที่แน่นอนในการสนับสนุนการผลิตยางพารา ความสนใจหลักของรัฐจะอยู่ที่สถานะการค้าและรายได้ของรัฐที่ได้จากการค้ายาง รัฐบาลได้เริ่มเข้ามาแก้ไขนโยบายในการผลิตยางในช่วงกลางทศวรรษ 2500 และทศวรรษ 2510 เท่านั้น

เนื้อหาในวิทยานิพนธ์แบ่งเป็น 5 บท ประกอบด้วย

บทที่หนึ่ง บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของยางพาราต่อฐานะทางเศรษฐกิจของภาคใต้ รวมถึงความสำคัญของปัญหา อันเป็นมูลเหตุให้ผู้ศึกษาเลือกศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทที่สอง กล่าวถึงพัฒนาการของกิจการยางพาราในภาคใต้ของไทยในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมยางพาราเจริญเติบโตขึ้นในบริเวณภาคใต้ของไทย โครงสร้างของการผลิตและการค้า ตลอดจนปัญหาพื้นฐานต่างๆที่เกิดขึ้นในกิจการยางของไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตของกิจการยางพาราในช่วงนี้เป็นไปตามแรงกระตุ้นของตลาดโลก โดยที่รัฐมีบทบาทน้อยมาก ทั้งนี้ทำให้การผลิตยางพาราในภาคใต้ของไทยมีลักษณะ เฉพาะกล่าวคือจะเป็นการผลิตด้วยเกษตรกรผู้ประกอบการรายย่อยมากกว่าที่พัฒนาขึ้นเป็นอุตสาหกรรมการลงทุนขนาดใหญ่ ดังที่เกิดขึ้นในมาเลเซียหรืออินโดนีเซีย

บทที่สาม ศึกษาเกี่ยวกับการผลิต ทั้งในแง่ลักษณะการขยายตัวของการผลิต โครงสร้างของการผลิตและปัญหา-อุปสรรคต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในช่วงพ.ศ. 2488-2516 กล่าวได้ว่าปัจจัยของราคาขายที่สูงขึ้นในช่วงสงครามเกาหลี(พ.ศ. 2493) การเข้ามามีบทบาทของรัฐโดยการจัดตั้งองค์การสวนยางและสวนทดลองยาง การขยายตัวของการลงทุนในกิจการยางของนักธุรกิจชาวจีน นโยบายของรัฐในการจัดสรรที่ดินเพื่อทำสวนยาง และการเพิ่มความสำคัญของยางพาราต่อเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ภาพรวมของการผลิตยางพาราระหว่างพ.ศ. 2488-2516 มีลักษณะเด่นหลายประการได้แก่ การเพิ่มพื้นที่การเพาะปลูกและปริมาณการผลิตเป็นลักษณะการขยายตัวอย่างช้าๆ เป็นระบบและต่อเนื่องโดยอาศัยปัจจัยทางด้านราคาน้อยลงกว่าในช่วงก่อนสงคราม นอกจากนี้ยังเริ่มเห็นได้ว่าการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกยางในเขตภาคใต้ตอนบนเช่น จังหวัดสงขลา ตรังและนครศรีธรรมราช อย่างไรก็ตามแม้ว่ายางพาราจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นพืชที่ปลูกเสริมไปกับการทำนาเป็นพืชเศรษฐกิจหลักซึ่งทำหน้าที่ในการดึงประชาชนทางภาคใต้ออกจากระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบการค้า แต่รัฐบาลก็ยังไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตมากนัก โดยเฉพาะปัญหาการขาดเงินทุนและปัญหาต้นทุนที่สูงลิ้นจี่

บทที่สี่ กล่าวถึงภาวะการขยายตัวทางการค้ายาง เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนี้คือ นโยบายของรัฐในการพยายามเข้ามาควบคุมตลาดค้ายางในภาคใต้และการเปลี่ยนแปลงทิศทางการค้ายางของไทยจากการส่งผ่านทางตลาดมลายูคือ ปินัง และสิงคโปร์มาเป็นการส่งตรงไปยังตลาดผู้ใช้เช่นสหรัฐอเมริกา นโยบายนี้ประสบความสำเร็จเพียงช่วงเดียวคือ ช่วงที่ไทยมีสัญญาการค้ากับสหรัฐอเมริกาในระหว่างสงคราม

เกาหลี แต่หลังจากนั้นการผูกขาดการค้าในตลาดยางของไทยก็ยังคงทำให้ยางถูกส่งออกไปทางตลาดสิงคโปร์ เช่นเดิมและความพยายามของรัฐในการดึงตลาดยางมายังกรุงเทพฯ ก็ก่อให้เกิดการลักลอบค้ายางมากขึ้น

บทที่ห้า ศึกษาบทบาทของรัฐบาลที่มีต่อการพัฒนากิจการยางพาราระหว่าง พ.ศ. 2488-2516 เพื่อประเมินการรับรู้ของรัฐเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกิจการยาง รวมทั้งการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บทสรุป เป็นภาพรวมพัฒนาการของการผลิตและการค้ายางพาราในภาคใต้ในช่วง พ.ศ. 2488-2516 ว่ามีลักษณะและภาพรวมเป็นอย่างไร

Thesis Title   Development of Rubber Production and Trade in
                         South Thailand, 1945-1973 A.D

Name   Nunda Kaewsuwan

Concentration   History of Southeast Asia

Department   History

Academic Year   1994

ABSTRACT

The aim of this thesis is to study the development of rubber production and trade in South Thailand between 1945-1973 A.D. During this period, changing economic and political situation, particularly the Korean War and the beginning of cold war between U.S.A and Russia, heightened world's demand for rubber. In Thailand, this had a direct effect on rubber production, as can be seen in the expansion of rubber-planting areas as well as increase in the amount of rubber produced during the following two or three decades after World War II.

Rubber, therefore, had increasingly become an important export commodity of the country. It contributed to the country's overall economic growth in general and to the economy of South Thailand in particular. Most importantly, rubber production during this time became an integral part of peasant life. In other words, rubber had changed from being an alternative crop, or crop which augmented peasant rice cultivation, to become their main crop. Consequently, it had increasingly drawn peasant cultivators in the South into the mainstream of cash economy. Despite this fact, it can be established that Thai government had not, during the period under study, formed a definite and long-term policy in order to support and encourage rubber economy. It focused mainly

on trading and revenue aspects and only began to look at problems associated with rubber production during the 1970's.

The content of this thesis is divided into 5 chapters.

Chapter 1 (The Introduction) relates the background of this study, discusses the role of rubber production within Thai economy and specifies the main problem which the author is interested.

Chapter 2 Studies the development of rubber production and trade in South Thailand before World War II, looking at factors which helped generate growth of rubber industry in the past. It can be established that the expansion of rubber production during this period had grown in response to market demand, and occurred with only minimal attention and encouragement from the government. This gave South Thailand's rubber industry a special characteristic, i.e. it was, from the beginning, a peasant smallholder production rather than developed as a capitalized enterprise as in the case of Malaysia and Indonesia.

Chapter 3 Studies various aspects of rubber production after World War II to 1973, such as the rate of expansion, structure of production and problems associated with the production side of the business. During this period, high price during the Korean War, the establishment of state-owned plantation and experimental rubber forms, expansion of Chinese business investment and growing importance of rubber as a means of livelihood among the peasant, all contributed to the overall growth of rubber economy. Statistical evidence showed that rubber production during this period expanded slowly but systematically than before World War II, and also depended less on price factor. This is an indication that upper regions of South Thailand such as Songkla, Trang and Nakorn Sri Thammarat became a main rubber-growing area, replacing the Southern border Muslim provinces. Again, despite the fact that rubber became a main cash

crop for a large number peasant cultivation, Thai government was still slow to recognize the fact and to try to alleviate problems associated with production, especially the lack of capital and the necessity to replant areas which rubber trees were becoming too old to be productive.

Chapter 4 Studies the expansion, structure and problems associated with rubber trade. The most outstanding feature during this period was the effort by the central government to divert rubber from Singapore and Penang to Bangkok, and to deal directly with consumer markets such as U.S.A and Japan. This was helped for a time by having trading contract with the U.S.A during the Korean War. But after that, the pull towards Singapore was too strong and the government's effort to control rubber market only resulted in illegal dealing and smuggling.

Chapter 5 Evaluate state role and involvement in rubber industry during 1945-1973 A.D. It can be seen that Thai government was very slow in gathering information concerning rubber industry. It only began to play a part in solving, especially in encouraging rubber re-planting, during the 1960's.

Conclusion Summarises the overall development of rubber production and trade in South Thailand during 1945-1973 A.D.